

Sygn. akt: I C 420/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Sylwia Staniszevska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Dorota Cichorz-Dąbrowska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2017 r. w Szczytnie na rozprawie

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko Koło (...) w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Koła (...) w S. na rzecz powoda J. J. kwotę 734,05 zł (siedemset trzydzieści cztery zł 05/100 gr) z odsetkami ustawowymi od dnia 21.10.2014 r. do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1.01.2016 r. w wysokości nie wyższej niż odsetki ustawowe za opóźnienie,

II. oddała powództwo w pozostałej części,

III. oddalić wniosek powoda o zasądzenie kosztów procesu.

IC 420/15

UZASADNIENIE

Powód J. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego Koła (...) w S. kwotę 7.914,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21.10.2014 r. i orzeczenie o kosztach procesu.

Roszczenie swoje uzasadnił tym, że prowadzi gospodarstwo rolne w R., w którym uprawia m.in. ziemniaki jadalne. W uprawie tej o łącznej powierzchni 0,9545 ha powód poniósł szkodę wyrządzoną przez zwierzynę leśną. Powód zgłosił szkodę pozwanemu, który w dniu 21.07.2014 r. przeprowadził wstępne oględziny uprawy. W dniu 17.09.2014 r. pozwany dokonała ostatecznego szacowania szkody wskazując wartość należnego odszkodowania na kwotę 443,45 zł, która została przekazana powodowi. Pozwany nie zgodził się z ustaloną przez pozwanego wartością szkody. Zlecił sporządzenie prywatnej wyceny. Na kwotę dochodzoną pozwem składa się wartość szkody wynikająca z wyceny zleconej przez powoda i wartość kosztów tej wyceny poniesionych przez powoda. Odszkodowanie za szkodę wynosi kwotę dochodzoną pozwem. Dzierżawca obwodu łowieckiego mimo wezwania do zapłaty odmówił wypłaty odszkodowania.

Pozwany Koło (...) w S. wniosło o oddalenie powództwa. Stanowisko swoje uzasadniając tym, że pozwany w sposób prawidłowy ustali wysokość odszkodowanie za szkodę w uprawie ziemniaka jadalnego na polu powoda.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. J. jest właścicielem gospodarstwa rolnego położonego w R.. Na części działek powód uprawia ziemniaki jadalne.

W dniu 15 lipca 2014 r. powód zgłosił pozwanemu Kołu (...) w S. szkodę wyrządzoną przez jelenie w uprawie ziemniaka. W dniu 21.07.2014 r. pozwany przystąpił do oględzin uszkodzonej uprawy. W imieniu pozwanego dokonali tego W. M. i R. B.. W oględzinach uczestniczył ojciec powoda S. J. (1). Przedstawiciela pozwanego Koła (...) stwierdzili, że powierzchnia całej uprawy wynosi 1,3 ha, szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona – 0,60 ha, szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze -2%. Przedstawiciele Koła (...) stwierdzili ponadto, że uprawa ziemniaka jest średniej a nawet słabej jakości, w dniu oględzin dokonano oprysku przeciwko stoncy, jelenie rozgrzebały uprawę w wielu miejscach na małej powierzchni oraz, że uprawa jest mocno zachwaszczona. Przedstawiciele K. wykonali zdjęcia uprawy. W dniu 19.09.2014 r. pozwany przystąpił do ostatecznego szacowania szkody u powoda wyrządzonej przez jelenie w uprawie ziemniaka. W imieniu Koła (...) szacowania szkody dokonali R. T., Z. K. i W. M., obecny był powód oraz jego ojciec S. J. (1). Przedstawiciele K. dokonał pomiaru powierzchni uprawy ustalając, że wynosi ona 0,9545 ha. Przystąpili następnie do szacowania szkody przez dokonanie wykopu ziemniaków w miejscach wskazanych przez powoda, jego ojca oraz w miejscach wypranych przez przedstawicieli koła na odcinakach 5 do 10 mb. Wykonali 10 prób. Następnie w celu ustalenia wydajności z hektara wazyli wykopane ziemniaki. Komisja szacująca szkodę ze strony pozwanego przyjęła, że procent zniszczonej uprawy wynosi 2%, powierzchnia zredukowana 0,20 ha. Pozwany przyjął wydajność z hektara – 72 g. Rozmiar szkody ustalili na 1267 kg, z czego ziemniaki jadalne – 663,5 kg, ziemniaki paszowe – 663,5 kg. Wartość ziemniaków jadalnych przyjął na 50 zł za 1 kg, a ziemniaków paszowych 20 zł za 1 kg i ustalił wartość odszkodowania na 443,45 zł. Działka na której była szacowana szkoda była zachwaszczona.

Po wykonaniu oględzin i szacowania szkody przedstawiciela pozwanego Koła (...) uczestniczący w tych czynnościach sporządzili dodatkowo załącznik do tego protokołu. Sporządzenie tego załącznika odbyło się bez udziału powoda. (dowód: protokół z załącznikiem k. 173-177, zdjęcia k. 58-59, k.198, zeznania świadków Z. K. k. 165 odwr. -166, W. M. k. 166- 167, przesłuchanego w charakterze strony R. T. k. 184 odwr. -185)

Powód nie zgodził się z ustaloną przez Koło (...) kwotą odszkodowania i zlecił św. W. S. (1) sporządzenie szacunku szkody. W. S. (1) sporządził protokół i dokonał wyliczenia odszkodowania. Stwierdził, że na plantacji występują zniszczenia placowe, zniszczenia występują prawie na całej powierzchni plantacji. Wybrał na polu kilka odcinków 10 metrowych i pobrał próbki, ustalił średni plon ziemniaka pod jednym krzaczkiem i obsadę krzaków na 1 ha. Określił obsadę krzaków na jednym hektarze, która wyniosła – 47124 szt. Przyjął, że powierzchnia uszkodzona wynosi 0,8430 ha, zniszczenie upraw na powierzchni uszkodzonej – 82,18 %, powierzchnia zredukowana 0,6928 ha, plon – 274,37 dt/ha. Rozmiar szkody wyliczył na 189,88 dt., z czego 65% (123,42 dt) ziemniaki jadalne, 66,46 dt. (53%) pozostałe ziemniaki. Cenę za jedną dt. ziemniaka jadalnego przyjął na 50 zł, a cenę za jedną dt. pozostałego ziemniaka na 20 zł. Wartość szkody wyliczył na kwotę 7500,13 zł, od której odjął nieponiesione koszty transportu i przechowania w kwocie 569,63. Wyliczone przez niego odszkodowanie wyniosło 6930,50 zł. Za sporządzenie tej wyceny powód uiszczył kwotę 984 zł. (dowód: wycena k.25-39, faktura k. 40, zeznania św. W. S. (1) k.181 odwr. -182, k.300)

Powód pismem z dnia 8.12.2014 r. wezwał pozwanego o wypłatę odszkodowania w wysokości 6.930,50 zł oraz kosztów sporządzenia wyceny w wysokości 984 zł.(dowód: pisma k.17-18) Pozwany odmówił wypłaty tych kwot. (pismo k. 19-20)

W dniu 3.07.2014 r. przedstawiciel (...) Wojewódzkiego Inspektora Ochrony (...) i Nasiennictwa w O. dokonał kontroli dokumentów przedsiębiorcy J. J.. Nie stwierdzono żadnych uchybień. (dowód: protokół k. 22-23)

Wydajność ziemniaka z jednego hektara z uprawy na polu powoda, z uwagi na wieloletnie zaniedbania agrotechniczne wynosi 109, dt/ha. Procent uszkodzenia 35,70, cena ziemniaka jadalnego – 0,50 zł/kg, paszowego 0,20 zł/kg. Z uwagi na złą agrotechnikę uprawy podział na ziemniaki jadalne i paszowe wynosi 50/50. Powierzchnia zredukowana w uprawie wyniosła 0,341 ha, utracony plon handlowy -18,69 dt, utracony plon paszowy – 18,69 dt. Wartość odszkodowania, pomniejszona o 10 % tytułem nieponiesionych kosztów transportu i przechowania, należnego powodowi za szkodę w uprawie ziemniak spowodowaną przez jelenie wynosi 1177,50 zł. (dowód: pisemna opinia biegłego z zakresu szacowania szkód w uprawach rolnych K. Z. (1) k. 203- 215, 226 -274, opinia ustna k. 300 odwr.-301)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego roszczenie powoda jedynie częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Między stronami wystąpiły rozbieżności dotyczą sposobu wyliczenia odszkodowania i w związku z tym należnego odszkodowania. W zasadzie strony pozostawały zgodne jedynie, co do powierzchni działki, na której wystąpiła uprawa oraz ceny za kilogram ziemniaka jadalnego i ceny za kilogram ziemniaka pastewnego.

Sąd w związku z tym dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania szkód w uprawach rolnych K. Z. (2) w celu ustalenia wysokości odszkodowania w uprawie ziemniaka u powoda.

W opinii pisemnej z dnia 25.03.2016 r. biegły stwierdził, że ustalenie wysokości szkody zarówno przez pozwanego jak i rzeczoznawcę powołanego przez powoda obarczone są błędami. Wskazał, że wycena sporządzona przez rzeczoznawcę św. W. S. (2) w tabeli nr 1 zawiera błędne wyliczenia pod poz. 1 i 6, co skutkuje tym, że dalsze wyliczenia obarczone są błędem. Również w tabeli nr 2 kolumna nr 2 zawiera błąd. Biegły zauważył, że rzeczoznawca W. S. (2) nie dokonywał wykopów z odcinków nieuszkodzonych, nic nie ma na ten temat w sporządzonej przez niego wycenie. Ponadto zaznaczył, że rzeczoznawca w tabeli nr 1 wskazał 6 powierzchni uszkodzonych natomiast w tabeli nr 2 podał, że pobrano 7 prób. Nie wiadomo skąd pochodzi 7 próba. Zakwestionował by rzędzie nr 5 (tab.2) mogło być 38 krzaków skoro sadzarka była nastawiona na wsadzanie bulw, co 30 czy co 33 cm. Ponadto przyjęty przez św. W. S. (1) procent uszkodzenia w wydzielonych do pomiaru powierzchni uszkodzonych, z uwagi na równe liczby budzi wątpliwości.

Z tych też względów oraz z uwagi na to, że wycena ta nie zawiera ścisłej dokumentacji na podstawie, której W. S. (2) ustalił szkodę, nie ma szkicu plantacji, z zaznaczeniem miejsc gdzie zostały wykonane próby, dokumentacji fotograficznej plonu nie może się ostać i stanowić postawy do wyliczenia przez Sąd należnego powodowi odszkodowania. Z tych też względów sąd nie podzielił zeznań świadka W. S. (2).

Odnosnie szacowania szkody przez pozwanego biegły K. Z. (1) wskazał, że sporządzony przez pozwanego załącznik do ostatecznego szacowania szkody zawiera nieprecyzyjne wyliczenia, co w ostateczności prowadzi do stwierdzenia, że wyliczona przez pozwanego wartość odszkodowania jest zaniżona. Ponadto należy zauważyć, że powód nie był obecny przy jego sporządzeniu.

Biegły K. Z. (1) zaopiniował, że opierając się na informacji uzyskanej z (...) w S. przyjął plon z ha w wysokości 137 dt. Biegły stwierdził, że z uwagi na wieloletnie zaniedbania agrotechniczne pola, na którym uprawiano ziemniaki należy ten plon pomniejszyć o 20 %, dale to wydajność plonu 109,6 dt/ha. Biegły w swojej opinii stwierdził, że z dokumentacji fotograficznej wynika, że na polu, na którym powstała szkoda, występuje zachwaszczenie pierwotne skrzypem polnym i częściowo chwastnicą jednostronną. Faza rozwoju skrzypu polnego i chwastnicy świadczy o zachwaszczeniu pierwotnym. Na rozprawie dodatkowo wyjaśnił, że o zachwaszczeniu wtórny można mówić, gdy we wrześniu jakaś roślina kwitnie, a takiej sytuacji tu nie było. Taki stan plantacji wskazuje na zaniedbanie agrotechniczne. Według biegłego podział ziemniaków na jadalne i paszowe przy złej agrotechnice uprawy wynosi 50:50. Biegły wyliczył, że należne powodowi odszkodowanie, po odjęciu nieponiesionych kosztów zbioru, transportu i przechowywania w wysokości 10%, wynosi 1177,47 zł.

Sąd podzielił opinię biegłego K. Z. (2) zarówno pisemne jak i albowiem stanowią one przekonujący i miarodajny dowód w sprawie, odzwierciedlają staranność i wnikliwość w badaniu zleconego zagadnienia, wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności. Biegły wskazał przyczyny, które doprowadziły go do przyjętej konkluzji. Jednocześnie opinii tej nie podważają inne dowody zebrane w sprawie.

W ocenie sądu zeznania świadków R. K. (1), L. Z., J. P. S. J. (2) nie są miarodajnym dowodem do ustalenia wydajności z 1 ha z uprawy na polu, na którym powstała szkoda. O ile, bowiem wszyscy zgodnie wskazują, że zostało zebrane 6-7 ton ziemniaków z tego pola, to już każdy z nich podaje odmiennie na ilu przyczepach i jakiego rodzaju zmieściły się wykopane ziemniaki. Zeznania te należy, zatem uznać za niewiarygodne. Nie zasługują również na wiarę zeznania J. B., B. D., R. K. (2), powoda, że plantacja ziemniaka nie była zachwaszczona, gdyż są one sprzeczne z dokumentacją fotograficzną i opinią biegłego K. Z. (1). Sąd dał wiarę zeznaniom świadków Z. K. i W. M. w części, że uprawa ziemniaka, w której został wyrządzona szkoda była zachwaszczona gdyż korespondują z pozostałymi dowodami w postaci zdjęć.

Sąd nie kwestionował wiarygodności zeznań świadka M. K., co do sposobu doręczenia powodowi protokołu szacowania szkody przez pozwanego .

W tym stanie rzeczy na mocy art. 46 ustawy z dnia 13.10.1995 r. Prawo Łowieckie (Dz.U. z 2002 r. nr 42, p.372 z póź.zm.), art. 361 k.c. sąd zasądził od pozwanego pozostałą kwotę odszkodowanie w wysokości 734,05 zł (1177,47 zł - 443,45 zł) z odsetkami ustawowymi jak w pozwie. Sąd nie uwzględnił żądania powoda zasądzenia kosztów sporządzenia przez niego wyceny, gdyż nie pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą.

Ponieważ powód przegrał sprawę w znacznej części sąd oddalił jego wniosek o zasądzenie kosztów procesu na podstawie art. 100 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)